

Program wychowawczo – profilaktyczny na rok szkolny 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA:

1. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 r. poz. 356);*
2. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)*
4. *Na podstawie art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875)*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.*
6. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 2016 r. poz. 1654, z 2017 r. poz. 773).*

I. WSTĘP

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ruścu jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności powinna uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. CELE I ZADANIA

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Istotą niniejszego Programu jest zintegrowanie realizowanych dotychczas działań wychowawczych i profilaktycznych. Działania te w naszej szkole realizowane są poprzez następujące zadania:

1. Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia uwzględniającego profilaktykę uzależnień.
2. Wzmacnianie wśród uczniów więzi społecznych opartych na pozytywnej komunikacji, dzięki której udaje się stworzyć w szkole atmosferę opartą na wzajemnej życzliwości i kulturze osobistej.
3. Kształtowanie postaw patriotycznych oraz systemu wartości, w którym szacunek i empatia należą do jednych z najważniejszych w życiu.
4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.
5. Kształtowanie u uczniów postaw otwartości, szacunku dla innych i zrozumienia .
6. Budowanie i kształtowanie właściwych relacji między uczniami, kształtowanie i rozwijanie pozytywnej komunikacji opartej na wzajemnej życzliwości i kulturze osobistej.

7. Kształtowanie bezpiecznego klimatu w szkole. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych - bez agresji, przemocy i dyskryminacji.
8. Dbanie i wspieranie dobrych kontaktów między uczniami a nauczycielami, rodzicami i opiekunami.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania.

III. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WEDŁUG CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej oraz potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, przeprowadzonej z użyciem niżej wymienionych narzędzi:

- wniosków z ewaluacji i sprawozdania z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023, z których wynika, że należy:
  - kontynuować współpracę nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w kwestii realizacji zadań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
  - kształtować postawy wzajemnego szacunku i integrację zespołów klasowych,
  - doskonalić u uczniów umiejętności komunikowania się, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem oraz umiejętności uczenia się i stawiania sobie celów,
  - prowadzić obserwacje uczniów pod kątem zdrowia psychicznego (m.in. depresji i zachowań ryzykownych),
  - zwracać uwagę na większe zaangażowanie dzieci w sport i zdrowe odżywianie,
  - zorganizować warsztaty ze specjalistą dla uczniów klas starszych nt. zaburzeń odżywiania,
  - podkreślać rolę i wartość rodziny w życiu człowieka,
  - kontynuować podejmowane działania (warsztaty, zajęcia itp.) prowadzone przez specjalistów szkolnych i zewnętrznych dotyczące profilaktyki uniwersalnej, gdyż przynoszą one spodziewane i pozytywne efekty,
  - uświadamiać rodziców i uczniów, jak ważne jest przestrzeganie zasad, norm i reguł społecznych.

- obserwacji i komunikatów uczniów, z których wynika, że:
  - coraz częściej pojawiają się u uczniów problemy dotyczące zdrowia psychicznego (obniżony nastrój, depresja, samookaleczenia),
  - duża grupa uczniów nadal ma trudności z kulturalnym zachowywaniem się wobec innych osób, używa wulgaryzmów
  - często występują konflikty między uczniami.
- wywiadów przeprowadzonych z nauczycielami i specjalistami szkolnymi, z których wynika, że:
  - oddziaływania wychowawcze szkoły i rodziców są potrzebne i w większości przypadków przynoszą zamierzone efekty,
  - nauczyciele są przeciążeni przygotowaniem i prowadzeniem dokumentacji, dyżurami, co wpływa na jakość ich pracy i atmosferę w szkole,
  - znacząco zwiększa się ilość uczniów z opiniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego,
  - należy wspierać uczniów w nawiązywaniu prawidłowych relacji rówieśniczych.
- rozmów indywidualnych z rodzicami, z których wynika, że:
  - rodzice potrzebują wsparcia w procesie wychowawczym dziecka,
  - dzieci zbyt dużo czasu spędzają przed ekranami telefonów, tabletów i komputerów
  - rodzice mają coraz większą świadomość zagrożeń, które mają wpływ na zdrowie psychiczne ich dzieci i szukają wsparcia zarówno wśród specjalistów szkolnych, jak i w placówkach zewnętrznych,
  - niektórzy rodzice mają świadomość, że szkoła nie zastąpi wychowawczej roli rodziny.
- podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:
  - Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
  - Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
  - Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.

- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
  - Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
  - Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
  - Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
  - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
  - Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
  - Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
- głównych kierunków rozwoju wynikających z planu pracy szkoły na rok szkolny 2023/2024, z którego wynika, że należy:
    - wzmacniać wychowawczą rolę szkoły,
    - promować zdrowy i aktywny styl życia,
    - chronić i wzmacniać zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży,
    - kształtować u uczniów samorządność i odpowiedzialność,
    - kontynuować współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
    - kultywować tradycje i ceremoniał szkolny.

- wyników diagnozy, przeprowadzonej we wrześniu 2023r. wśród uczniów i rodziców klas I-VIII dotyczącej występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, z których wynika, że:
  - Większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie jednak połowa z nich uważa, że nie zawsze panuje w niej dobra atmosfera. Wychowawcy wspierają swoich uczniów, a zasady postępowania są jasno określone. Uczniowie uważają, że w szkole sporadycznie ma miejsce przemoc fizyczna jak i psychiczna pomiędzy rówieśnikami.
  - Znaczna większość uczniów nie eksperymentowała z substancjami psychoaktywnymi jednak uważają, że w ich klasie jest dużo osób uzależnionych od komputera.
  - Dzieci czują się szczęśliwe, dbają o swoje zdrowie psychiczne spędzając czas z rówieśnikami, na świeżym powietrzu, uprawiają sport, spędzają czas z rodzicami. Znaczna większość uczniów w swojej rodzinie czuje się dobrze i bezpiecznie. Nie ma w niej problemów z alkoholem lub innymi uzależnieniami.
  - Większość rodziców uważa, że szkoła dba o bezpieczeństwo uczniów, a ich dzieci nie spotkały się z niebezpiecznymi sytuacjami takimi jak: dręczenie, prześladowanie, agresja. Rodzice uważają również, że w przypadku wystąpienia problemu dziecko otrzymuje pomoc w szkole i korzysta ze wsparcia wychowawcy, psychologa/pedagoga. Większość rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi o sytuacjach trudnych.
  - W poprzednim roku szkolnym 2022/2023 większość rodziców wybierała udział w zebraniach, konsultacjach oraz dziennik elektroniczny Librus jako formę kontaktu ze szkołą.
Prawie jedna trzecia rodziców korzystała też z indywidualnych konsultacji ze specjalistami.
  - Według rodziców szkoła wdraża uczniów do kształtowania postaw społecznych oraz patriotycznych. Większość rodziców uważa także, że ich dzieci chętnie chodzą do szkoły i czują się lubiane w swojej klasie. Zdaniem ankietowanych rodziców najważniejszym działaniem szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania powinna być nauka dzieci radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły, uświadamianie im zagrożeń związanych z sięganiem po różnego rodzaju substancje uzależniające (alkohol, papierosy, e – papierosy, dopalacze, energetyki), kształtowanie postaw prospołecznych oraz prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia, sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu. Ponadto rodzice uważają, że ich dzieciom w przyszłości najbardziej przyda się umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych, odporność na stres, umiejętność współpracy z innymi ludźmi oraz postawa pełna empatii i szacunku w stosunku do innych.

W wyniku analizy przeprowadzonej diagnozy zostały wyłonione następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- uczniowie chętnie chodzą do szkoły i dobrze czują się w swojej klasie,
- szkoła promuje zdrowy styl życia i pokazuje, jak można spędzać wolny czas,
- szkoła zdecydowanie komunikuje, że nie akceptuje przemocy,
- szkoła dba o budowanie pozytywnych relacji między uczniami,
- w szkole są jasno określone zasady postępowania,
- uczniowie dbają o swoje zdrowie psychiczne, chętnie uprawiają sport, spotykają się z rówieśnikami,
- uczniowie są wspierani przez wychowawców i specjalistów szkolnych,
- uczniowie mają dobre relacje rodzinne, czują się w swoich rodzinach dobrze i bezpiecznie,
- uczniowie mają okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- rodzice uważają, że szkoła dba o bezpieczeństwo uczniów,
- między rodzicami i nauczycielami panuje atmosfera życzliwości i współpracy,
- nauczyciele i specjaliści szkolni organizują warsztaty wychowawczo- profilaktyczne dla uczniów.

CZYNNIKI RYZYKA:

- zwiększa się liczba dzieci uzależnionych od sieci i komputera (mediów społecznościowych),
- uczniowie nie zawsze przestrzegają regulaminów i zasad obowiązujących w szkole,
- w zachowaniu uczniów można dostrzec braki w zakresie dobrego wychowania i kultury osobistej (wulgaryzmy),
- uczniowie wykazują akceptację dla zachowań prowokacyjnych i problemowych swoich rówieśników,
- uczniowie mają coraz łatwiejszy dostęp do papierosów elektronicznych i substancji psychoaktywnych,
- wśród uczniów sporadycznie pojawiają się zachowania trudne takie jak: dokuczanie, wyśmiewanie, wyzywanie, wykluczanie z grupy.

IV. STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ NA PODSTAWIE WYBRANYCH OBSZARÓW

I. Obszar: Zdrowie – edukacja zdrowotna.

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki na temat higieny i ochrony zdrowia. • Motywowanie uczniów do dbania o własne zdrowie psychiczne (np. sen, odpoczynek, odpowiednie odżywianie). • Prowadzenie zajęć usprawniających kondycję fizyczną (SKS, gimnastyka korekcyjna itp.). • Organizacja i udział uczniów w zawodach sportowych, wyścigach, spartakiadach itp. • W miarę możliwości spędzanie jak największej ilości czasu na świeżym powietrzu. • Zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej również poza szkołą. 	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, zespoły zadaniowe, pielęgniarka szkolna, Nauczyciele wychowania fizycznego, rodzice
2.	Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie pogaderek na godzinach wychowawczych dotyczących akceptacji zmian związanych z dojrzewaniem (sfera emocjonalna i fizyczna). • Przeprowadzanie zajęć i warsztatów dotyczących zdrowia psychicznego dzieci w tematach: anoreksja, bulimia, depresje, samobójstwa, samookaleczenia. • Przeprowadzanie pogaderek na godzinach wychowawczych oraz zajęć i warsztatów dotyczących zdrowia psychicznego uczniów. 	Wychowawcy, psychologowie, pedagodzy, specjaliści zewnętrzni.

4	Wdrażanie do zdrowego odżywiania, zapobieganie chorobom metabolicznym.	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne zachęcanie uczniów i rodziców do dbania o zdrowie poprzez przygotowywanie w domu zdrowego drugiego śniadania spożywanego w szkole. • Udział w konkursach i akcjach promujących zdrowy styl odżywiania. • Prowadzenie zajęć dotyczących właściwego odżywiania. • Prowadzenie zajęć kulinarnych. 	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści zewnętrzni np. dietetyk, rodzice.
5	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postawy odpowiedzialności i uświadamianie wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne. • Uwrażliwienie uczniów na tematy dotyczące problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Promowanie segregowania odpadów. • Udział w konkursach i akcjach ekologicznych. • Organizacja pogadarek na temat zachowań poprawiających bezpieczeństwo i ochronę zdrowia. 	Wychowawcy, nauczyciele.

II. Obszar: Relacje – kształtowanie postaw społecznych.

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji i współpracy oraz wyzwalanie w uczniach chęci do pomocy innym.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do podejmowania działań i prac społecznie użytecznych, które sprzyjają samodzielności, odpowiedzialności i pracy nie tylko dla siebie, ale i dla innych (pomoc koleżeńska, dyżury, wolontariat, wyznaczanie dodatkowych funkcji klasowych). • Przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat prawidłowych zasad komunikacji międzyludzkiej. 	Wychowawcy, nauczyciele, psychologowie, pedagodzy.

		<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach charytatywnych i działaniach na rzecz drugiego człowieka. • Przeprowadzanie zajęć z Programu „Przyjaciele Zippiego”. • Wypracowanie klasowych zwyczajów. • Ograniczenie ilości działań wzmagających rywalizację pomiędzy uczniami. 	
2	Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym, w tym uczniów z Ukrainy	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja dodatkowych zajęć z nauki języka polskiego dla obcokrajowców. • Stwarzanie uczniom cudzoziemskim odpowiednich warunków do adaptacji i nauki w nowym środowisku, integracji w zespole klasowym • Stopniowe wdrażanie uczniów z zagranicy do polskiego systemu edukacji. • Prowadzenie obserwacji uczniów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych i zwrócenie uwagi na odmienności kulturowe, szybkie reagowanie na te potrzeby. • Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w razie potrzeb. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z doświadczeniem migracyjnym (poznawanie nowych metod i form pracy z uczniami cudzoziemskimi). 	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagodzy.
3	Poprawa relacji między uczniami. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku, empatii i zrozumienia wobec innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pielęgnowania i podtrzymywania wzajemnych relacji. • Prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje społeczno – emocjonalne, (Trening Umiejętności Społecznych). • Budowanie bezpiecznego klimatu szkoły poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy uczniami, nauczycielami i pracownikami szkoły. • Przeprowadzanie warsztatów wychowawczych na temat sposobów komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów. • Prowadzenie zajęć wzmocniających poczucie własnej wartości. • Wdrażanie uczniów do autorefleksji i podejmowania próby obiektywnej oceny własnego zachowania. 	Wychowawcy, psycholog, pedagodzy.

4	Kształtowanie i rozwijanie wrażliwości na ludzkie problemy (w tym problemy ludzi niepełnosprawnych).	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie zajęć i warsztatów na temat umiejętności rozpoznawania potrzeb swoich oraz innych osób. • Motywowanie uczniów i pokazywanie pozytywnych aspektów bezinteresownej pomocy innym. • Wspieranie wychowawców w konstruowaniu scenariuszy zajęć, konspektów itp. dotyczących działań z profilaktyki uniwersalnej. • Utrzymywanie dobrych relacji między nauczycielami w celu podtrzymywania dobrej atmosfery w szkole. • Prowadzenie warsztatów uwrażliwiających uczniów na różne rodzaje niepełnosprawności. 	Wychowawcy, psychologzy, pedagodzy.
5	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wspólnych działań angażujących uczniów, nauczycieli i rodziców. • Realizacja zajęć edukacyjnych „Wychowanie do życia w rodzinie” dotyczących funkcji rodziny i zagrożeń dla współczesnego życia rodzinnego. • Uświadamianie uczniom, że warto zwracać się o pomoc do najbliższych osób z rodziny w sytuacjach kryzysowych. • Uwrażliwianie rodziców na potrzeby i problemy uczniów. Zachęcanie do wspierania dzieci w sytuacjach trudnych. • Uświadamianie rodzicom, że dobre relacje rodzinne są czynnikiem wzmacniającym zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży. 	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, rodzice.
6	Rozwijanie umiejętności pozytywnego rozwiązywania konfliktów oraz odpowiedzialności za siebie i innych.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie zajęć i warsztatów dotyczących metod rozwiązywania sytuacji konfliktowych i pozytywnej komunikacji. • Rozwijanie u uczniów kompetencji w zakresie umiejętności rozwiązywania problemów, konfliktów z zastosowania negocjacji i mediacji. • Nauka radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych. • Organizacja pogadanek i zajęć dotyczących odpowiedzialności za własne czyny. 	Wychowawcy, nauczyciele, psychologzy, pedagodzy.

III. Obszar: Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Rozwijanie szacunku dla tradycji, kultury i dorobku narodowego. Kultywowanie tradycji i ceremoniału szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie uczniów na dziedzictwo kulturowe i cywilizacyjne Europy oraz dorobek narodowy między innymi poprzez organizowanie wycieczek edukacyjnych. • Przeprowadzanie lekcji wychowawczych propagujących postawy obywatelskie. • Udział społeczności szkolnej w lokalnych i szkolnych obchodach kultywujących tradycję różnych świąt (apele, uroczystości, konkursy). • Wdrażanie uczniów do edukacji patriotycznej i historycznej poprzez promowanie wartości takich jak: patriotyzm, poszanowanie symboli narodowych oraz rozwijanie szacunku dla tradycji poprzez udział w lokalnych i szkolnych obchodach świąt państwowych. • Kształtowanie charakteru uczniów poprzez uwrażliwianie ich na prawdę, dobro i piękno. • Dbanie o rozwój moralny uczniów w oparciu o między innymi kanon edukacji klasycznej. • Udostępnianie uczniom i nauczycielom publikacji oraz wartościowych pozycji książkowych dotyczących literatury klasycznej dostępnych w bibliotece szkolnej. 	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, uczniowie.
2	Rozwijanie takich wartości jak: odpowiedzialność w tym za własną edukację, prawdomówność, rzetelność,	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z zapisami w statucie szkoły dotyczącymi zasad i obowiązujących reguł, praw i obowiązków ucznia. • Stosowanie zasad oceniania zachowania uczniów w celu kształtowania dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania. 	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści.

	<p>sprawiedliwość, pracowitość i wytrwałość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie godzin wychowawczych w formie warsztatów na temat wartości moralnych, np.: tworzenie kodeksów klasowych, listy wartości ważnych dla klasy, ustalanie priorytetów dla zespołu klasowego. Stałe akcentowanie przestrzegania „Kodeksu Super Gościa” z uczeniem dzieci właściwego oceniania zachowania swojego i kolegów. Rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej Konwencji Praw Dziecka z uwzględnieniem obowiązków ucznia. Zachęcanie uczniów do przestrzegania praw innych osób. 	
3	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie zajęć i godzin wychowawczych na temat tolerancji wobec osób niepełnosprawnych i chorych, szacunku i akceptacji wobec innych kultur, poglądów, przekonań, itp. Włączanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w działania szkoły dostosowane do ich możliwości. Przeciwdziałanie wszelkim objawom nietolerancji wobec odmienności poprzez pogadanki antydyskryminacyjne na lekcjach wychowawczych. Promowanie postaw asertywnych, empatycznych oraz wzajemnej przyjaźni, poczucia więzi i zaufania. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele.</p>
4	<p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie uczniów do przestrzegania ogólnie przyjętych zasad i reguł. Przeprowadzanie zajęć, akcji oraz pogadanek na godzinach wychowawczych promujących stosowanie zwrotów grzecznościowych, zasad „Savoir – Vivre” i właściwego zachowania. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych o autorytetach i szacunku do osób dorosłych (nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły) z uwzględnieniem kultury rozmowy, stosowania odpowiedniego słownictwa, właściwej postawy ciała. Kulturalne odnoszenie się nauczycieli do uczniów jako wzór pozytywnych zachowań. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, rodzice</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Poszanowanie mienia szkolnego służącego całej społeczności szkolnej, szczególnie w toaletach i łazienkach. 	
5	Rozwijanie kreatywności, innowacyjności, zainteresowań i pasji uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie myślenia twórczego uczniów podczas zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych. • Realizacja dodatkowej godziny zajęć kreatywnych w klasach. • Pomoc uczniom w odkrywaniu ich uzdolnień oraz budowanie umiejętności zespołowego działania. • Organizacja lekcji i zajęć pozwalających uczniom poznawać świat przez doświadczanie (wyjścia, warsztaty). • Rozwijanie czytelnictwa poprzez udział uczniów w lekcjach bibliotecznych. • Organizacja wycieczek i wyjazdów edukacyjnych. • Organizacja apeli podsumowujących osiągnięcia uczniów. • Udział uczniów w kołach zainteresowań, konkursach, zawodach, uroczystościach, pokazach itp. 	Dyrekcja, nauczyciele, rodzice.

IV. Obszar: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1	Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z zasadami BHP i PPOŻ oraz regulaminami pracowni i innymi obowiązującymi w szkole zasadami. • Dyżury nauczycieli podczas przerw i natychmiastowe reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów. • Stosowanie strategii interwencyjnych poprzez wdrażanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych. 	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści.

	zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie zasad bezpiecznego zachowania się podczas przerw i zajęć wychowania fizycznego. • Restrykcyjne egzekwowanie regulaminu zachowania wobec uczniów zachowujących się niewłaściwie. • Przeprowadzanie pogadarek na temat ostrożności w nawiązywaniu relacji z osobami nieznanymi dziecku. 	
2	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie zajęć i warsztatów na temat unikania zachowań agresywnych oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. • Rozwijanie umiejętności psychospołecznych takich jak: radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań. • Systemowe przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej przy współpracy z rodzicami, a w razie potrzeby z policją, sądem, GOPS. • Systematyczne pogadanki i rozmowy dyscyplinujące, zapobiegające agresji fizycznej i psychicznej. • Promowanie i nagradzanie pozytywnych postaw zachowania. 	Specjaliści, wychowawcy, nauczyciele.
3	Profilaktyka zagrożeń wynikających z korzystania z materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do cyberkultury. • Uświadamianie uczniów, podczas lekcji wychowawczych, o zagrożeniach i skutkach wynikających z nieprawidłowego korzystania z technologii informacyjnych. • Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. 	Wychowawcy, nauczyciele.
4	Przekazywanie wiedzy na temat psychoaktywnych środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie informacji o mechanizmach uzależnienia i niebezpieczeństwach używania substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna) poprzez prelekcje, prezentacje, spotkania, warsztaty, broszury, ulotki, plakaty itp. 	Wychowawcy, psychologzy, pedagodzy, specjaliści zewnętrzeni.

		<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie u uczniów postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych poprzez organizowanie warsztatów zewnętrznych. 	
5	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera, Internetu, telewizji, telefonu.	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie lekcji profilaktycznych i warsztatów na temat zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych. Przeprowadzanie zajęć i warsztatów profilaktycznych na temat bezpieczeństwa w sieci i skutków wynikających z uzależnienia od Internetu. Organizacja działań profilaktycznych dla rodziców i nauczycieli związanych z zagrożeniami dotyczącymi cyberprzestrzeni, prywatnością dziecka w sieci, modelowaniem relacji dziecko-multimedia oraz podstawowych sposobów zabezpieczeń urządzeń, z których korzystają dzieci. Przekazywanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy. 	Wychowawcy, psychologzy, pedagodzy, specjaliści zewnętrzni, rodzice.
6	Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów. Wykorzystanie pomocy dydaktycznych, podczas zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych, zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych i wychowawczych uczniów. Tworzenie warunków sprzyjających uczeniu się, rozwijanie motywacji uczniów do nauki oraz wspieranie we wszechstronnym rozwoju. Organizowanie i udzielanie opieki psychologiczno-pedagogicznej. Wspieranie uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Udzielanie nauczycielom wsparcia i porad w podejmowanych przez nich działaniach profilaktycznych. 	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, rodzice.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązywanie konkretnych problemów uczniów poprzez ich udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęć logopedycznych, rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, TUS, SI i innych zajęć o charakterze terapeutycznym. • Podejmowanie zintegrowanych działań zespołu nauczycieli i specjalistów na rzecz ucznia. • Organizowanie stałych konsultacji dla uczniów i rodziców. Zachęcanie rodziców do współpracy na linii rodzic – nauczyciel. • Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia. Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy, związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.	
--	---	--

Program wychowawczo-profilaktyczny został przygotowany i opracowany w porozumieniu z Radą Rodziców i uchwalony przez Radę Pedagogiczną oraz Radę Rodziców Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ruści.